10/08/2021

Η Θεοτόκος στέκει ως πρώτη απέναντι στο θάνατο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Ποιμαντορική Εγκύκλιο για την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου εξέδωσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς, Φαλήρου, Δραπετσώνας, και Αγίου Ιωάννη Ρέντη κ. Σεραφείμ. Ο Ιεράρχης σημείωσε ότι “η Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης, ως πρώτη ανάμεσα στους Αποστόλους, ως πρώτη ανάμεσα στους Πατέρες της Εκκλησίας, ως πρώτη ανάμεσα στους Οσίους και τις Οσίες της Εκκλησίας, ως πρώτη ανάμεσα στους Μάρτυρες της Εκκλησίας”.

Τέκνα μου αγαπητά,

Με τους Αγγέλους μαζί, και με τους Αποστόλους, με τους Πατέρες και τους Υμνωδούς της Εκκλησίας, με τον Χριστό τον ίδιο, τον Κύριο της ζωής και του θανάτου, προσερχόμαστε αγαπητοί αδελφοί στο Ναό σήμερα, για να παραστούμε στην Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου, για να προσευχηθούμε ενώπιον της νεκρικής Της κλίνης, για να προσκυνήσουμε το ακήρατο και άχραντό Της Σκήνος, πριν μεταστεί στους ουρανούς, στη δόξα του Υιού και Θεού Της.

Κι είναι μεγάλη η ανάγκη μας να βρεθούμε κοντά στην Παναγία, τη Μητέρα όλου του κόσμου, για να καταθέσουμε σε Εκείνην, τις πολλές μας αγωνίες, τις μεγάλες μας ανησυχίες, τους οδυνηρούς μας φόβους, τα φρικτά μας τα παθήματα. Και σήμερα και πάντα.

«Και που λοιπόν, * άλλην ευρήσω αντίληψιν; * που προσφύγω; * που δε και σωθήσομαι; * τίνα θερμήν έξω βοηθόν, * θλίψεσι του βίου και ζάλαις οίμοι! κλονούμενος; * Εις σε μόνην ελπίζω, και θαρρώ και καυχώμαι, * και προστρέχω τη σκέπη σου, σώσον με».

Στη χάρη της Θεοτόκου προσφεύγουμε σήμερα, γιατί Εκείνη είναι η πρώτη μας καταφυγή, Εκείνη είναι η πρώτη μας παρηγοριά, Εκείνη είναι η πρώτη μας ελπίδα· γιατί Εκείνη είναι η πρώτη ανάμεσα στο χορό των Αγίων.

Η αγιότητα είναι ιδιότητα θεϊκή. Κατ’ ουσία μόνο ο Τριαδικός Θεός είναι άγιος. Όμως ο άνθρωπος έχει κληθεί να μετέχει στην αγιότητα του Θεού. Καλείται να κινήσει την ύπαρξή του προς τον Θεό, καλείται να σχετιστεί με το Δημιουργό του και να τον αγαπήσει και να τον λατρέψει. Και τότε ο άνθρωπος μέσα στο πλαίσιο αυτής της θείας κοινωνίας γίνεται και εκείνος κατά χάριν Θεός, κατά χάριν Άγιος.

Μέσα στους αιώνες τούτη την κλήση προς την αγιότητα αποδέχθηκε ένα πλήθος προσώπων. Ο κάθε Άγιος είχε τη δική του ιδιαίτερη πορεία. Άλλος αγιάσθηκε με τη δικαιοσύνη, κι άλλος με την προσμονή του Μεσσία Χριστού· άλλος αγιάσθηκε με την ιεραποστολή, κι άλλος με τους λόγους της αληθείας· άλλος αγιάσθηκε με τα ασκητικά παλαίσματα, κι άλλος προσφέροντας το ίδιο του το αίμα.

Μα η Παναγία μας δεν ακολούθησε ένα δρόμο. Έζησε και τη δικαιοσύνη, και την προφητεία, και την ιεραποστολή, και τη θεολογία, και την παρθενία και το μαρτύριο. Γι’ αυτό φέρει κάθε δώρημα και κάθε στέφανο από αυτά που ο Θεός προορίζει για τους εκλεκτούς Του. Γι’ αυτό στέκει ως πρώτη ανάμεσα σε όλους τους Αγίους.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης, ανάμεσα στον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, και σε τόσους άλλους που ευαρέστησαν το Θεό. Εκείνοι μυστικά την συνάντησαν ως υπόσχεση, ως σύμβολο, ως μυστήριο. Η Παναγία εμφανίζεται στους Δικαίους άλλοτε ως Σκηνή του Μαρτυρίου, άλλοτε ως χρυσό Θυμιατήριο, άλλοτε ως Κλίμακα, άλλοτε ως Βάτος, άλλοτε ως Νεφέλη φωτεινή. Η Μαριάμ γεννήθηκε στους κόλπους του Εβραικού λαού. Γαλουχήθηκε με το Νόμο του Θεού και με την προσμονή του Μεσσία. Στο σεπτό Της πρόσωπο η Παλαιά Διαθήκη συναντά την Καινή, η υπόσχεση συναντά την εκπλήρωση. Με τη συγκατάθεσή της κατά τον Ευαγγελισμό κατέστη σκεύος εκλογής στο σχέδιο της θείας οικονομίας. Εγκατέλειψε το θέλημά Της και υπάκουσε στο κάλεσμα του Θεού. Η παραίτηση αυτή από τα δικαιώματά Της την κατέστησε στην κορυφή των Δικαίων.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Προφήτες, ανάμεσα στον Μωϋσή, τον Ησαΐα, τον Αββακούμ, τον Ιεζεκιήλ. Εκείνοι μίλησαν για την Παρθένο κόρη, που θα γεννούσε τον Εμμανουήλ. Μα κι η Παναγία μετέχει του προφητικού αξιώματος με δύο τρόπους· είναι η ίδια η εκπλήρωση των προφητειών, αφού έφερε στον κόσμο τον σαρκωμένο Λόγο· είναι η ίδια, που λόγο συγκλονιστικό και αληθινά προφητικό κατέθεσε κατά τη συνάντησή Της με την εξαδέλφη Της την Ελισάβετ: «**Και είπε Μαριάμ· Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώτώ σωτήρι μου, ότι επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού. Ιδού γαρ από του νυν μακαριούσι με πάσαι αι γενεαί· ότιεποίησέ μοι μεγαλεία ο δυνατός και άγιον το όνομα αυτού, καίτό έλεος αυτού εις γενεάς γενεών τοις φοβουμένοις αυτόν**»(Λουκ 1, 46-50).

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Αποστόλους, ανάμεσα στον Πέτρο και στον Παύλο, τους δώδεκα και τους εβδομήκοντα. Εκείνοι την τοποθέτησαν στο κέντρο της συνάξεώς τους μετά την Ανάσταση του Χριστού. Πρώτη στην Ανάληψη, πρώτη στην Πεντηκοστή εικονίζεται, κατά την αγιογραφική ζωγραφική παράδοση της Εκκλησίας. Και σήμερα, στην Κοίμησή Της, προσέρχονται οι Άγιοι Απόστολοι με τρόπο θαυμαστό, για να σταθούν γύρω Της την ώρα της θανής Της. Πρώτη στο χορό των Αποστόλων, πρώτη στη ζωή της Εκκλησίας.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Πατέρες της Εκκλησίας, τον Μέγα Βασίλειο, τον Γρηγόριο το Θεολόγο, τον Ιωάννη το Χρυσόστομο και τους τόσους άλλους. Εκείνοι θεολόγησαν με λέξεις και νοήματα προσπαθώντας να μιλήσουν για την ενσάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού. Εκείνη θεολόγησε με το ίδιο το μυστήριο της ενανθρωπήσεως, που συντελέστηκε στα σπλάχνα Της. Έδωσε

στο Λόγο Σάρκα, έδωσε στο Λόγο ανθρώπινη ψυχή, έδωσε στο Λόγο την ανθρώπινη φύση. Γι’ αυτό η Θεοτόκος είναι αληθινά πάνσοφη θεολόγος.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Οσίους και τις Οσίες της Εκκλησίας, τον Μέγα Αντώνιο, τον Σάββα τον Ηγιασμένο, την σοφή Μακρίνα, την Μαρία την Αιγυπτία. Εκείνοι διάβηκαν το δρόμο της παρθενίας και της ασκήσεως ακολούθησαν τον νυμφίο Χριστό, επιζητώντας τη μυστική ένωση μαζί Του. Επεθύμησαν ο Αγαπημένος να εισέλθει στα βάθη της ψυχής τους, πόθησαν την ένωση μαζί Του. Εκείνη ως πάναγνη και παναμώμητος κατέστει «μήτηρ Θεού», αφού με την επισκίαση του Αγίου Πνεύματος χώρεσε εντός της τον Χριστό, χωρίς φθορά στο πάναγνό της σώμα. Κι έζησε τον υπόλοιπό της βίο οσιακά, με ταπείνωση και σιωπή. Γι’ αυτό άλλωστε οι μοναχοί στο πρόσωπο της Παναγίας αναγνωρίζουν το πρότυπο, την έμπνευση, την τελειότητα της οσιακής βιοτής.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη ανάμεσα στους Μάρτυρες της Εκκλησίας, τον Δημήτριο τον Μυροβλήτη, τον Γεώργιο τον Τροπαιοφόρο, την πάνσοφη Αικατερίνα, την μεγαλομάρτυρα Μαρίνα. Εκείνοι θυσιάστηκαν για το Χριστό παραδίδοντας τον εαυτό τους σε μαρτύρια φρικτά, σε πόνους και βασάνους. Έδωσαν το αίμα τους και κέρδισαν το στέφανο της νίκης από τον αθλοθέτη Χριστό. Εκείνη έζησε το μαρτύριο της Θυσίας του Υιού Της. Ένα μαρτύριο, που ξεκίνησε από τους λόγους του Θεοδόχου Συμεών: «Και σου δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία, όπως αν αποκαλυφθώσιν εκ πολλών καρδιών διαλογισμοί». Ένα μαρτύριο που κατέληξε κάτω από τον Σταυρό, εκεί που με τον μαθητή Ιωάννη, μετείχαν στο μαρτύριο του «Υιού του ανθρώπου», που θυσιάστηκε για τη σωτηρία ολόκληρου του ανθρώπινου γένους.

Η Κυρία Θεοτόκος στέκει ως πρώτη απέναντι και στον προαιώνιο εχθρό του ανθρώπου· στέκει ως πρώτη απέναντι και στο θάνατο. Όμως ο θάνατος δεν έχει το πάνω χέρι σε τούτη τη μάχη. Είναι ηττημένος και ταπεινωμένος, από τον αναστημένο Χριστό τον Υιό της Παρθένου. Και τώρα που έρχεται να συναντηθεί με την Παναγία, θα υποστεί μια ακόμη ήττα ταπεινωτική.

Πως νοείται τούτη η νέα νίκη επί του θανάτου; Καταρχάς η Παναγία πληροφορείται για τον χρόνο της Κοιμήσεώς Της. Κι έτσι καταργείται το μέγα όπλο του θανάτου, που είναι το αιφνίδιο του ερχομού του. Έπειτα η Παναγία παραδίδει την πάναγνη ψυχή Της στον Υιό και Θεό Της. Κι έτσι ο θάνατος δεν δεσμεύει τη ψυχή Της, δεν είναι ικανός πλέον να την αιχμαλωτίσει και να την οδηγήσει στον Άδη. Όμως η μεγαλύτερη ταπείνωση για το θάνατο είναι ότι δεν μπορεί ούτε το Σώμα της Παναγίας μας να το οδηγήσει στη φθορά. Ο τάφος δεν μπορεί να το κρατήσει, η πλάκα δεν μπορεί να εμποδίσει τη μετάσταση του σώματος της Θεοτόκου στον ουρανό.

Ο θάνατος σήμερα νικιέται, αφανίζεται, εξευτελίζεται. Ο Χριστός τον νίκησε ως Θεάνθρωπος. Η Παναγία νικά τον θάνατο με τη χάρη του Υιού Της ως άνθρωπος. Γι’ αυτό γιορτάζουμε, γι’ αυτό χαιρόμαστε, γι’ αυτό πανηγυρίζουμε. Η Μητέρα του Θεού και μητέρα όλων μας σήμερα έρχεται να μας εισάγει στο μυστήριο της ζωής, μίας άλλης ζωής, που τη ζούμε στον παρόντα χρόνο μέσα στην Εκκλησία, που θα τη ζήσουμε και μετά τη δική μας Κοίμηση, μέσα στην αιωνιότητα. Η μητέρα μας η Παναγία, μας κυοφορεί πνευματικά όλους, κάθε πιστό, κάθε ταλαίπωρο άνθρωπο· και περιμένει την κατάλληλη ώρα για να μας γεννήσει στην αληθινή ζωή, στην ατελεύτητη ζωή, στη ζωή της αγιότητας.

Ευχόμαστε αγαπητά μου παιδιά, η Κυρία Θεοτόκος να σας αγιάζει και να σας φωτίζει, σε τούτη την δύσκολη περίοδο που όλοι περνούμε· να σας χαρίζει υγεία σώματος και ακεραιότητα πνεύματος· να γεμίζει τη ψυχή σας με θάρρος και ελπίδα ώστε να αξιωθούμε να ζήσουμε τούτη τη ζωή με αξιοπρέπεια και την άλλη με αιώνια ευφροσύνη.